

Naujienu Antroji Dalis

NR. 472

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XV METAI

TAUTŲ APSISPRENDIMO TEISĖ

Pavergtosiose tautose baisiausia ir visiškai mirtina revizionistų ir nacionalistų nuodėmė yra reikalavimas duoti tautoms pačioms nuspręsti savo ateitį: būti kartu su Rusija ar atsiskirti nuo jos. Ji yra gyva ir Lietuvoje. Ana, Sniečkus beveik kiekvienoje didesnėje savo kalboje prisimena tai ir paprastai ima grasinti arba įrodinėti kad lietuvių tautai nėra kito kelio, kaip tik su rusų tauta.

O vien tik Sniečkaus mitinginių kalbų maža net ir tautų brolybės ir draugystės temomis verčiamam pakalbėti agitatoriui. Reikia šiokių tokių rimtesnių įrodymų. Tokių įrodymų pateikti "Komunisto" žurnale (1959 m. Nr. 1 straipsnyje "LKP už internacionalinį darbo žmonių auklėjimą") dabar išleidžiamas ypač atsakingas tarybinės Lietuvos žurnalistas — "Tiesos" redaktorius G. Zimanas. be kita ko, buvęs nepriklausomosios Lietuvos advokatas.

Jo uždavinys ir yra įrodyti, kad Lietuvos komunistų partija, kaip pati tikriausioji iš visų partijų, kuriai tinka kalbėti lietuvių tautos — liaudies vardu, visada siekusi proletarinio internacionalizmo, tik kai kada dariusi taktinių klaidų. Pagal dabartinius Žimano ir kitų (daugiausia rusų, pvz., Andrejevo) įrodymus vis dėlto išeina, kad Lietuvos komunistų partija gimdama padarė pačią pirmąją klaidą. Gimė ji tada, kai jau byrėjo Rusijos imperija, bet ne kaip Lietuvos, o kaip Lietuvos ir Baltarusijos komunistų partija, kuri nieko nenorėjo girdėti apie Lietuvą, kaip savarankišką valstybę, visu įkarščiu puolė į glėbį Rusijai. Dabartiniu Žimano galvojamu, ji būtų laimėjusi žymiai daugiau, o gal net ir visą Lietuvą, jei būtų nesipriešinusi nepriklausomybei. Lenino patarimu klaida buvusi atitaisyta, bet komunistai dėl savo aiškaus internacionalizmo jau galėjo veikti tik pogrindyje, nes lietuvių tautą laimėjo tie, kurie siūlė jai savarankumą ir nepriklausomybę.

Leninas pats buvo skelbęs tautų apsisprendimo teisę. Lenino laikais buvo pasirašyta ir Lietuvos - Rusijos taikos sutartis ir vėliau nepuolimo sutartis. Lietuva pasinaudojo tuo, ką dar 1917 m., Leninui pritariant, buvo paskelbę Sov. Sąjungos komunistai: "... Visoms tautoms, įeinančioms į Rusijos sudėtį, turi būti pripažinta teisė laisvai atsiskirti ir sudaryti savarankišką valstybę. Neigti tokią teisę ir nesimti priemonių, kurios laiduotų jos praktinį įgyvendinimą, yra tolygu grobimui arba aneksijos politikos rėmimui". (Cituojuame pagal S. Miglino knygą "Lietuva sovietinės

agresijos dokumentuose").

Be abejo, net ir toksai pareiškimas nėra visiškai atviras pasisakymas. Jame buvo užkulisinių minčių ir prielaidų, kurios pateisintų kitų kraštų komunistinių partijų buvimą, jų didelį paklusnumą valdžią įsigijusiai rusų komunistų partijai ir didelio krašto imperialistinį norą dar daugiau galybės turėti. Suktybe paėmęs valdžią į rankas, vedęs politiką be pasigailėjimo, kuri nušlavė milijonus žmonių, turėjęs pakęsti pilietinio ir kilokio karo sunkumus, net ir patsai Leninas negalėjo visiškai atsisakyti imperialistinių troškimų valdyti visą pasaulį, nors ir jo išvadavimo vardu. Dėl to šiandien ir Lietuvos komunistų propagandininkai nuolat kartoja, jog susikūrimas Lietuvoje tautinės vyriausybės užkirtęs kelią Rusijai susijungti su revoliucijon anuomet palinkusia Vokietija.

Vis dėlto Lenino laikais, nors Lietuvos ir kitų kraštų komunistų partijos veikė ir turėjo savo agentūras pačioje Rusijoje, buvo laikomasi pasirašytųjų sutarčių. Su Stalino atėjimu į valdžią ir įsigalėjimu joje ėmė stiprėti ir "didžiaivalstybinio šovinizmo tendencijos". Ilgainiui jos tiek sustiprėjo, kad net buvo sulikviduotos įvairių tautinių komunistų viršūnės (Lietuvos, Lenkijos), kaip Kapsuko ir Aleksos - Angariečio pavyzdžiai rodo, nuo pat revoliucijos Rusijoje pradžios buvusios klusnios rusų komunistų partijos siekimams. Stalino norėta viską paimti ir valdyti rusiškam rąkom, be jokios dar atskiros tautinės politikos ir be tautinių komunistų pagalbos, net be jokių ypatingų šūkių ar įrodinėjimų. Didelis pasiima mažą vien dėl to, kad jis yra mažas, tai ir visa politika.

Po Stalino mirties jo politika tautų atžvilgiu išliko gyva, tik gal šiek tiek pasikeitė taktika. Jei ne praktiškas Jugoslavijos iškritimas, paveldėtas dar iš Stalino laikų, jei ne Vengrijos pasiryžimas pasitraukti ir Lenkijos sujudimas, galimas dalykas, jog propagandai šiandien būtų kur kas lengviau. Bet tie įvykiai aiškiai parodė, ką Sov. Sąjungoje praktiškai reiškia tautų apsisprendimo teisė. Net ir Zimanas neginčija tai, kad šitokiomis sąlygomis "buvusios pavergiančios tautos atstovai privalo kovoti prieš didžiaivalstybinio šovinizmo tendencijas, o buvusio pavergto krašto komunistai privalo kovoti prieš vietinį nacionalizmą". Šituo pasakymu nušviečiama ne tik esamoji rusų ir lietuvių santykių padėtis, kai rusas vis nori būti didelis, valdantysis, pana-

(Tęsiny 8-ame pusl.)

Dienų Skeveldros

Liepos mėnuo. Karščiai. Atoštogos. Arba, kaip Europoj spauda vadina, agurkų sezonas. Vadinasi, jokios aukštų idealų (minčių) paklausos, o kur nėra paklausos, nėra, anot ekonomistų, ir pasiūlos. Smulkūs debesėliai danguj, o žemėj mažyčiai atomo amžiaus adomai ir ievos. Tai ir smulki "Skeveldrų" chronika...

Kas sako, kad inž. arch. Vytautas Žemkalnis grįžo į Lietuvą? Ak, grįžo, bet į bolševikinę Rusiją, kuri jam laikinai leido pagyventi okupuotoje Lietuvoje. Tokia vienintelė logiška išvada, nes teiravosi grįžti ir leidimą gavo pas raudonusius rusus.

Vilniuje jį pasitiko, na, kas? Ogi komunistų partijos ir okupantų administracijos pareigūnai, bet ne tauta.

Pavasarijant teko išsikalbėti su vienu dailininku. Ans išdidžiai:

— X ir Y rūpinasi mūsų kultūra, jau įsigijo porą paveikslų...

Aš, deja, suabejojau, pirma, kad dailės kūrinys yra tarp tautinė moneta, antra, kad vieno ar dviejų, ir daugiau, paveikslų įsigijimas dar nerodo savininko kultūros pilno balanso. Juoba, jei namuose nėra "Lietuvių Enciklopedijos" ir kt. spaudinių.

Maniera nėra kultūros liudininkas.

Vartau "Laiškų Lietuviams" Nr. 4 ir sustoju ties J. Vaškio, S. J., str. Štai kelios ištraukos:

"Jeigu mes nebūsime pesimistai, turėdami tvirčiausią viltį, kad Lietuva kelsis, bet jokiū būdu negalime būti optimistai, pagalvoję apie jos religinę ateitį. Pradėtas optimizmas šioje srityje gali būti pavojingas.

"Tikėjimo persekiojimas ir religinių praktikų varžymas kartais gali iššaukti priešingą reakciją, t. y. dar didesnę prisirišimą prie religijos, bet paprastai silpnėjimas, o tokių yra dauguma, pamažu atitolina nuo tikėjimo.

"Tad tikėjimo ateitis Lietuvoje yra labai miglota".

O kaip su religiniu gyvenimu Vakaruos, ypač JAV? Įsi- skaitykime:

"dabartinė mūsų religinė padėtis nėra dziuginanti. Ir jaunimas jeigu ir grįš kada į Lietuvą, tai tikrai nebus toji druska, kuri at-

gaivintų nuo marksistinių idėjų išblėsusį savo brolių tikėjimą".

Imu į rankas "Draugą", ir čia mūsų dešinė paskendus pesimizme (žr. St. Dziko str. "Ir nesustos srovė tekėjusi?"):

"Dabartinė mūsų srovės padėtis katalikų priaugančiai kartai neduoda atrakcijos ir net gi ją dezorganizuoja bei pastumia įieškoti savo iniciatyvai dirvonų kultūrą. Katalikų intelektualų natūrali susitelkimo plotnė — ateitininkų sendraugijų sąjunga — dūsta ekscentrinų jėgų veikiamą. O tai galėtų būti visos katalikų srovės smegenų centras ir veiklos variklis.

Katalikai gali didžiutis turį gausią savo spaudą. Tačiau didžioji jos dalis šiuo metu yra nukreipta į kažkokį abstraktų kataliką. Ji, atrodo, bijo, paliesti aktualias socialines ir politines mūsų gyvenimo sąlygų iššauktas problemas. Tos rūšies klausimais pasisakoma arba aplinkinėm užuominom, arba kitų nuomonių citavimu. Toji abstrakti mūsų kat. spaudos deklaruojama krikščionybė su nuoširdžiu noru įieškoti tik, kas mus jungia, atsi- ribojimas nuo "laikinųjų reikalų", rėmimasis "visiems lietuviams bendrom idėjom ir tikslais" — šią spaudą padaro atitrūkusią nuo tikrovės, kurioje kitų srovių spauda visų sričių problemas kelia ir svarsto dažnai kaip tik priešingo katalikams dvasioj ir neretai agresyviu tonu."

Kas lieka kitoms srovėms (partijoms, sąjudžiams ir pn.) daryti: liūdėti ar džiaugtis? ar... savo darželyje irgi apsidairyti?! Laikas paplauna pamatus, netgi pilių.

"Monogamija (vienapatystė) kyla ir srūva iš išpuoselėto skonio, kuris neapkenčia mišinių, kaip ir prancūziškasis vynu pažinimas. Poligamistai (daugiapačiai) — štai barbarai, kokteilių mėgėjai, ir rezultate visada nusigėrę, prasigėrę, ir su ligotomis žarnosmis".

Kasgi taip gražiai ir kilniai gina šeimų patvarumą, moterų vienvaldybę ir joms ištikimybę? Nagi, prieš porą metų New York'e nusizudęs (išsoko iš dangoraižio) lenkas poetas Lechoń, žinomas kaip... homoseksualistas.

(Tęsiny 2-me pusl.)

Vartau literatūrinių įvairenybių savaitraštį. Gal įdomu, tai skaitykime kartu:

1. Iš JAV ekonominio gyvenimo: kai draugas atleidžiamas iš darbo, tai "recesija", kai pats netenki darbo, tai jau... "krizė".

2. "Paris Review" korespondentas pasiteiravo pas Faulknerį: "kai kurie Tamsos kūrinių skaitytojai skundžiasi, kad ne viską supranta, nors skaito antrą ir trečią kartą; ką Tamsta patartute?" O Faulkneris: "Pasiskaityti ketvirtą kartą".

3. Į klausimą "kas tai psichoanalitikas?" Paul Guth atsakė šitaip: "Tai specialistas, kurį privalai riebiai apmokėti, ir tai už klausimus, kurių mus moters kasdien paklausia nemokamai".

4. Jean Rostand tarė: "Literatūra gali išmokyti tiesos, o mokslas — poezijos".

Dar du "priedai":

a) kas tai yra ta atominė bomba?

Ogi amerikiečių išradimas, kuriuo rusai gąsdina amerikiečius.

b) automobilisto "credo": Leisti šiais laikais mieste vairuoti žmonai, tai reiškia: trokšti arba naujo automobiliaus, arba naujos žmonos.

J. Cicėnas

BUDRIKO BALDŲ PREKYBA

3241 So. Halsted Street
PREKIŲ ATSARGŲ
UŽ \$300,000.
Išpardavimas
puse kainos.

3 gabalų miegamojo setas \$88; 2-jų gabalų gyven. kambario setas \$88; 7 gabalų valg. kambario setas \$118; 5 gabalų virtuvinis setas \$28; 3 gab. svečių kambario dalinis setas \$118. Mes turime ir kitokių setų svečių kambariams, dalinių setų, miegamiesiems setų, valgomiesiems setų ligi \$500. Atskiros kėdės po \$19; Hollywood lovos \$38; 9x12 linoleumai \$4; 9x12 kilimai \$28; elektrinės siuvamos mašinos \$38; Hi-Fi fonografi \$28; 17 col. portatyvinės TV \$88; 21 col. TV \$88. Lengvi išmokėjimai.

Atdara kasdien iki 6:00 val. vak., pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9:00 val. vak., vasaros metu sekmdieniais uždaryta.

Televizijai pataisyti skambinkite CALUMET 5-7237

Budriko programa iš radijos stoties WHFC, 1450 kil. kas sekmdienį nuo 2:15 val. popiet, tęsiasi 45 minutes. Pasiklausykite!

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—\$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasinsite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois

Petro Mačinsko Atsiminimai

(Tęsinys)

Pasienio apsaugos pareigūnai po vyriausybės pasikeitimo

Pakol aš atsikrausčiau į Alytų ir perėmiau II-ji pasienio apsaugos rajoną, pasikeitė Lietuvos vyriausybė. Respublikos prezidentu tapo daktaras Kazys Grinius, o Vidaus Reikalų ministeriu advokatas Vladas Požela. Suprantama, kad aukštesniosios administracijos viršininkai buvo pakeisti. Kai kurie apskričių viršininkai ir policijos valdininkai buvo visiškai iš tarnybų atleisti ir daugelis sukeisti vietomis. Tuomet aš sau ir pagalvojau, — gal ir gerai, kad šiuo metu tarnauju pasienio policijoje, o ne viešojoje. Pasienio policijos valdininkų pakeitimų nebuvo padaryta, nes pasienio policijos pareigūnai politikon nebuvo įvertinti. Bet vis dėl to šis tas buvo daroma.

Vieną dieną atvyko mano buveinėn jaunas vyras ir įteikė man Alytaus apskrities Viršininko raštą, kuriame buvo pasakyta, kad tas vyras nuo šios dienos yra paskirtas mano rajono pasienio policininko pareigoms. Pažiūrėjau į tą vyrą, — mažo ūgio, nekokios išvaizdos, bet ką gi, jeigu jau paskirtas, negi aš imsiu ginčytis. Pasiėmiau anketos blanką ir rengiausi užrašyti jo atsakymus į blanke sužymėtus klausimus. Jis neprašomas atsisėdo ir, kai pradėjau jį klausinėti, tai nepatenkintu balsu man pareiškė:

— Ką čia Tamsta mane klausinėji... Štai, va, aš turiu Pono Vidaus Reikalų Ministerio rekomendacijos kortelę, tai gal Jums to ir pakaks.

Perskaitęs paduotą man vizitingą kortelę, kurios vienoje pusėje buvo atspausdinta: "Advokatas, Vladas Požela, Vidaus Reikalų Ministeris". — Kitoje gi pusėje kažkieno ranka, parašyta: "Ponui Alytaus apskrities Viršininkui. Prašau padavėją šios kortelės, be eilės, skirti pasienio policininko pareigoms". Data.

Daugiau aš jo nebeklausinėčiau. Išsikviečiau I-os sargybos viršininką Zurlį ir, parodęs pirštu į tą vyrą, pasakiau:

— Štai, tas vyras paskirtas mūsų rajonui policininku. Kadangi jūsų sargyboje yra laisva vieta, pasiimkite jį, apginkluokite, aprūpinkite uniforma, supažindinkite su pareigomis, išvedžiotkite pagal administracijos liniją sargybinių takais, padėkite susirasti jam kambarį ir po savaitės laiko skirkite tarnybon.

Kai jie išėjo, aš suabejojau, argi galėtų Ponas Vidaus Reikalų Ministeris užsiimti tokiais menkniekiais? Gal tas vyras tą kortelę sukombinavo be ministerio žinios?

Po kokių poros savaičių at-

vyko kitas vyras su tokiu pat raštu. Bet tas vyras buvo aukšto ūgio, stambus, dailaus veido ir į visus mano klausimus mielai atsakinėjo. Išsikalbėjome. Jis pasipasakojo, kad jį Alytaus Apskrities Viršininkui rekomendavo jo pažįstamas, dabartinio seimo narys Paplauskas. Jie abu seniai jau priklauso socialdemokratų partijai. Tą Paplauską ir aš gerai pažinau. Kai aš 1920—1922 metais buvau Alytaus apskrities policijos vadas, tai jis tada tarnavo Alytaus apskrities viršininko įstaigoje sekretoriaus pareigose. Mes su juo gerai sugyvenome ir bičiuliavomės. Kai mane iškėlė iš Alytaus, tai ir jis persikėlė gyventi Kaunan, tarnavo miesto savivaldybėje ir ten buvo išrinktas į socialdemokratų partijos centro valdybą. Kai buvo seimo rinkimai, tai jis buvo išrinktas seimo nariu. Jojo rekomenduotą vyrą pasukryčiau II-on sargybon. Po kurio laiko Zurlys man nusiškundė, kad tas naujai priimtas neužauga policininkas visai nedrausmingas: nuolatos sargyboje miega, nevalo šautuvo, nesimoko pasienio policininkams instrukcijos ir dėl padarytų jam pastabų visados ginčijasi. Su kitais policininkais nesugyvena ir kursto juos jo neklausyti. Jau jis jį yra nubaudęs porą kartų be eilės tarnyba, dėl ko tas labai užsigavo ir žadėjo skųstis Kaunan. Prašė, kad aš jį iškelčiau kiton sargybon. Tada aš Zurliui papasakojau, kad jis turi pačio V. R. Ministerio rekomendaciją ir kad su juo reikia būti atsargiems. Kai jis bus sargyboje, liečiau Zurliui ateiti pas mane ir abu mes ei-

sime patikrinti jo budrumą.

Zurlys paaiškino, kad jį sargybon kas naktį skiria I-am barelyje nuo 12 val. nakties iki 8 val. ryto. Taigi tą pat naktį ir nuėjome jo patikrinti. Kai jį susiradome, galėjo būti 3 val. ryto. Jis užsislėpęs už kadugių krūmo, gulėjo kniupščias, pasikišęs šautuvą po pilvu. Jis miegojo. Sutarėme, jam nejučiant, iš jo šautuvo išimti spyną. Jis sąmoningai savo šautuvą pasikišo po pilvu ir kai aš kišau ranką kad galėčiau pasiekti šautuvo spyną, jis pajuto, pabudo, pašoko ant kojų ir man atraportavo. Kai aš pastebėjau, kodėl jis sargyboje miega, tai jis užginčijo, kad nemiegojo, o tik užgirdęs lenkų pusėje kažkokį bruzdėjimą prigulęs pašislėpė už krūmo, laukdamas ar kas nebandys slaptaį peržengti administracijos liniją.

Gudrus, pagalvojau sau, ir pasirašęs jo tarnybos knygutėje, abudu su Zurliu nuėjome. Beeinant Zurlys man ir sako:

— Jei tamsta man leisite, aš jam įtaisysiu tokį šposą, kad jis niekuomet daugiau sargyboje nebemiegos.

— Tai kokį šposą tu jam sugalvojai? —

— Ugi, kai rasiu jį sargyboje miegantį, iš sausų kadugių šakų, prie pat jo galvos, užkursiu ugnį ir, kai jis gerokai įkais ir prisiuostęs dūmų pašoks iš miego, tai niekad daugiau nebeužmigs. Aš gi atokiau užsislėpęs už krūmų dabosiu, kad jis nuo dūmų neuztrokštų.

— Bandyk, tik žiūrėk, kad su juo nieko blogo neatsitiktų ir dabokis, kad jis tavęs nepamatytų ir nežinotų kas jam tą ugnį užkūrė.

Po kelių dienų vieną rytą atbėgo Zurlys pas mane ir sako:

(Tąsa 3-iam psl.)

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Mūsų ofisas patarnave lietuvių visuomenei nuo 1947 metų.

Nemokamai vieta automobiliams

Paimam siuntinius iš namų

GREICIAUSIAS PRISTATYMAS!

Apžiūrėkite mūsų puikių prekių rinkinį labai žemomis kainomis.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SOUTH STATE STREET Phone: WAbash 2-9354

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVELU!

Jei norite užtikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS-1043
Telefonas: CENTral 6-5208

Generallai Agentai šių kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

(Tęsinys iš 2-ro pusl.)

— Išrūkinau, kaip kumpį tą miegalį. Šianakt, kaip visuo- met, radau jį miegantį. Už- kūrčiau prie pat jo nosies ug- nelę ir, pasislėpęs tarp krū- mų, sekiau. Kai jis gerokai įkaino ir prisiuostė dūmų, tai kai šoko ant kojų ir, atkišęs šautuvą dairėsi aplinkui ir balsiai rėkdamas vis kartojo: "Stok, gyvate, stok". Kai įsi- tikino, kad aplinkui nieko ne- matyti ir negirdėti, išspardė koją ugnelę ir nuėjo bareliu. Jis manęs nematė. Žinoma, jis suprato, kad tai mano darbas. Tegu, gal daugiau nebemie- gos.

Ir tiesa, nuo to laiko jis sar- gyboje niekad daugiau nebe- miegojo. Vėliau aš jį perkė- liau III sargybon, kur jis buvo skiriamas nejudomu slapuku, na, ir, žinoma, tenai ramiai sau galėjo miegoti. Numojau ranka ir laukiau, galvodamas, kaip čia nuo jo atsikratyti? Gi tas Paplausko rekomendu-otas vyras puikus buvo polici- ninkas ir II-os sargybos virši- ninkas negalėjo juo atsi- džiaugti.

Alytaus pasienio baro viršininkai

Pirmasis, kurį radau atsi- kėles į Alytaus barą, buvo at- sargos vyr. leitenantas Mon- stavičius. Jis gyveno Alytuje, statėsi ten sau namus ir ma- žai turėjo laiko domėtis tar- nyba. Į mėnesį kartą atva- žiuodavo Merkinėn, kai rei- kėdavo išmokėti pasienio poli- cijos pareigūnams algas. Tą dieną mes visi rajono virši- ninkai suvažiuodavom Merki- nėn, gaudavom iš jo pinigus ir net nepabendravę išsiskirsty- davom. Per du mėnesius jis nė karto nebuvo atvažiavęs mano rajonan. Tai bent ge- ras buvo man baro viršinin- kas!

Neužilgo iš tarnybos jį atle- do ir jo vieton paskyrė atsar- gos pulkininką leitenantą Bil- maną. Jis Lietuvos kariuome- nėje tarnavo 4-ame pėstininkų pulke pulko vado padėjėju. Bilmanas apsigyveno Merki- nėje, kur ir sukūrė baro virši- ninko buveinę. Jis užaugo okupuotoje Lietuvoje, baigęs rusų karo mokyklą, tarnavo jų kariuomenėje ir kai kūrėsi N. Lietuva, palikęs žmoną ir vaikus, atbėgo N. Lietuvon ir stėjo mūsų kariuomenėn. Nar- sus ir atsižymėjęs mūšiuose su N. Lietuvos priešais. Jis daž- nai aplankydamo kiekvieną ra- jono viršininką, mėgo išgerti

ir pasivaišinti. Į Merkinę jis atsivežė gan gražią, apie 30 metų, blondinę, mėlynakę mo- teriškę, kurią pristatė visiems kaipo savo žmoną. Tai buvo linksma moteris, mėgo sve- čiutis, mėgo ir galėjo daug iš- gerti, nusigėrus triukšmavo ir meilinosi prie kiekvieno vyri- škio. Kaip vėliau sužinojo- me, ji buvo Kauno viešbučio "Palanga" savininko duktė. Savo pasileidusiu gyvenimu buvo garsi visame Kaune. Kažkaip prie Bilmano pris- rišo, tapo jo meiluže ir vėliau jis su ja susidėjęs gyveno. Žmonės kalbėjo, kad jis dėl jos netaktiškų pasielgimų tur-ėjo iš kariuomenės išeiti į atsargą.

Mano žmona jos nekenė ir nepageidavo turėti už viešnią. Ji vadinosi Liolka. Bilmanas dėl jos pasielgimų turėjo daug nepatogumų ir nemalonumų. Vėliau, kai aš iš pasienio bu- vau perkeltas atgal į viešiąją policiją, Bilmanas iš tų baro viršininko pareigų buvo at- leistas ir paskirtas Vilkaviškio baran I-os eilės rajono virši- ninku. Ten betaraujant pa- krikio jam nervai ir vieną die- ną, atvažiavęs į Merkinę, nu- sišovė. Prie šitokio tragiško gyvenimo pabaigos jį privedė toji "gegutė" Liolka.

Kaip advokatas Adomas Vilimas pasidarė mano švoretę?

Adomas Vilimas vis stengė- si dažniau su manimi susitikti, visados vaišino ir pasipasako- jo pamilęs mano žmonos se- serį Anelytę ir noris ją vesti. Prašė mane šitame reikale jam padėti — prikalbėti jos tėvą, mano uošvį Petrą Ukėlį toms vedyboms nesipriešinti. Kad geriau jį pažinčiau, pasi- pasakojo savo biografiją. Gimęs ir užaugęs Raseinių apsk- rityje. Dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą baigęs Kaune dvasiškąją seminariją ir buvo įšventintas kunigu. Pirmojo Pasaulinio karo metu gyvenęs Rusijoje. Kuriantis N. Lietu- vai, grįžęs Lietuvon, vikaria- vęs Raseinių apskrities para- pijose, įsitraukęs į politiką ir buvęs krikščionių demokra- tų partijos žinomas veikėjas. Vėliau gyvenęs Paryžiuje, kaž- kokiam universitete baigęs juridinį fakultetą ir gavęs dip- lomą. Buvęs nuvažiavęs Amerikon, kur surinkęs ne- mažą sumą pinigų atstatymui N. Lietuvos.

Grįžus jam Lietuvon, kaip tik vykę priešpaskutinio sei- mo rinkimai. Jis daug veikęs

agituodamas, sakydamas pa- mokslus ir prakalbas. Krikš- čionys demokratai su savo frakcijomis rinkimus laimėjo ir seiman buvo išrinkta dides- nė pusė seimo narių — jų kandidatų. Jis irgi buvęs iš- rinktas seimo nariu. Seimas jį išrinko skundų ir peticijų kom- misijos pirmininku. Jis tada turėjęs didelę įtaką ir galėjęs padaryti kai kam daug gero arba blogo. Gaila, sakė, kad tada manęs nepažino, tai jau seniai būčiau apskrities virši- ninku.

Bet kai to seimo kadencija baigėsi ir buvo ruošiamasi prie rinkimo dabartinio sei- mo, tai, kažkodėl, krikščionių demokratų partijos centras nebeplanorėjo įtraukti jo kan- didatų sąrašą. Dėl to jis su centro valdyba susipyko ir į rinkimus išėjo su savo sugal- vota partija ir kandidatų są- rašą save įrašė pirmuoju.

Bet tai daryti jam draudė krikščionių demokratų parti- jos pirmininkas ir net dėl to reikalo jį buvo išsikvietęs Jo Ekscelencija vyskupas. Jis ne- pakluso ir visu uolumu agita- vo žmones: turgų aikštėse sakė prakalbas, kad balsuotų tik už jo partijos išstatytus kan- didatus. Visa kunigija jo pasi- elgimu pasipiktino, nebeleido jam savo bažnyčiose laikyti pamaldų ir sakyti pamokslų. Rinkimuose jis visai pralaimė-

jo ir pagal savo sąrašą ne- pravedė nė vieno kandidato. Nuo to laiko jis nutarė dau- (Tęsinys 6-me pusl.)

Kviečiame visus savo draugus Lietu- vius taupyti ten, kur jų sąskaitos F. S. L. C. įstaigos apdraustos iki \$10,000
ROSELAND STANDARD SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
10833 So. Michigan Avenue
Chicago, Illinois

Jeį ne PETRAS ŠIRVOKAS, rašytbjas Juozas Svaistas būtų negavęs tūkstantinės. PETRAS ŠIRVOKAS atidarė rašytojui duris į garbę ir prie pinigų. Tai logiškas dalykas.

Visiems vertėtų susipažinti su PETRU ŠIRVOKU, galinčiu daugeliui atidaryti duris į la- mingą ir pasitenkinimo pilną savaitgalį. PETRĄ ŠIRVOKĄ gausite, jei kreipsitės į NAU- JIENAS arba kitus knygy paa- tintojus. Paskutiniu metu Petrus ŠIRVOKU susidomėjimas poli- dėjo. Įsigykite šią knygą, kol jos laida nepasibaigusi. Knyga turi 230 puslapių, o kaina tik \$2.00.

Electric... Yet Washes UNDER WATER!

WORLD'S FIRST
Submersible
Automatic Coffeemaker

FROM Presto®

Perfect Coffee Every Day Because
Yesterday's Coffee is Washed Away!

- Washes under water
- Open spout cleans as easily as a cup
- 2-9 cups of automatically perfect coffee
- No old-fashioned dials to set. Brews coffee to taste... automatically!

APPROVED BY UNDERWRITERS' LABORATORIES

IN
STAINLESS
STEEL
ONLY \$24.95
With Cord and
Coffee Measure

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 11, 1959

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO
INSULIACIJOS PROBLEMAS.

Dabar yra lai-
kas tinkamai
įrengti savo
namą vasarai
ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies
stako lentų ir namams materiolių.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

8039 SO. HALSTED STREET Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

LIETUVIŠKOS STUDIJOS

Lietuvių studentų neretai stengiamasi Amerikos universitetuose rašyti didesnius ar mažesnius studijinius darbus lietuviškais klausimais. Šitoks darbas, mūsų supratimu, turi trejopą prasmę:

1. Prileidžiant, kad lietuviškoji — kaip ir apskritai bet kuri kita — tematika turi visuotinai reikšmingų aspektų, kuriuos verta moksliskai studijuoti, geriau, kad tokias studijas atliktų lietuviai negu kitataučiai. Pašaliečiams, net ir išstudijavusiems prieinamus duomenis, kartai sunku pajusti *prieinamuose duomenyse* neužregistruotus faktorius, kurie tačiau gali būti buvę reikšmingi. Net ir turėdamas tuos pačius faktus ir laikydamasis to paties mokslinio metodo, žmogus, kuris yra intymiai sutapęs su savo analizuojamos bendruomenės gyvenimu ar jos kultūra, lengviau pajunta, ko *ieškoti*. Tai ypač galiotų subtilesnėms analizėms, nepasitenkinančioms išorinių faktų registracija ir aprašymu.

2. Patiems lietuviams būtų labai pravartu turėti visą eilę kritiškų žvilgsnių į save, į savo praeitį, į savo kultūrą, — žvilgsnių, kurių autoriai būtų ne vien intymiai sutapę su savo analizuojamais faktais, bet kartu savo *dalinu atitrūkimu* ir igiję objektyvumo aprašomųjų faktų atžvilgiu. Čia turima galvoje tiek svetimos mokyklos įtaka, tiek ir dalyvavimas amerikiečių visuomenėje; abu šie veiksniai turi studentui įtaką, kurios įgalina jį pažvelgti nauju ir potencialiai reikšmingu — perkainuojančiu žvilgsniu į lietuviškąją tikrovę. O tokių perkainojimų daug kur reikia.

3. Studijos lietuviškais klausimais yra rimta priemonė skleisti pasaulyje Lietuvos pažinimą ir priminti jai jos laisvinimo bylą. Šį uždavinį išpildo ne tiksliai "politinės" tezės (apie Lietuvos aneksaciją, trėmimus, pogrindžio judėjimus ir pan.), bet ir grynai kultūrinės ir socialinės: ir jos primena, kad lietuviai tebe gyvi, o *kiekvienos tezės* išnašoje ar įvade — jei jau ne pačioje tezėje — galima priminti ir tai, kad Lietuva ne teisėtai okupuota ir kovojanti dėl savo laisvės.

Šia proga norėtusi pabrėžti, kad visuomeninių mokslų studentai šiuo metu turi prieinamą brangių išteklių savo disertacijoms šaltinį *gyvų žmonių prisiminimuose* — šaltinį, kuris turėtų būti išnaudotas, kol jis tebėra prieinamas. O

ir šie žmonės turėtų jausti pareigą prieš istoriją užfiksuoti savo atsiminimus — jei ir neišleidžiant jų atskiromis knygomis, tai bent deponuojant juos lietuviškuose ar nelietuviškuose archyvuose. (Kažin, ar Pensilvanijos universiteto bibliotekų lituanistai negalėtų imtis šiuo atveju iniciatyvos? Iš universiteto sluogsnų išplaukusi iniciatyva galėtų turėti geresnių pasėkų, negu grynai lietuviška, nes lietuviai savųjų institucijų nelabai gerbia).

Lietuviškomis temomis, pasirodo, galima suinteresuoti ir nelietuvius draugus. Štai, vienas bičiulis chicagietis įkvėpė temos besidairančiam kolegai meksikiečiui mintį parašyti apie Lietuvos valstybės atgimimą 1918 m., turbūt, padėjo jam medžiagos pasieškoti, — ir buvo parašytas 50 psl. studijinis darbas. Galbūt, nieko naujo ir nebuvo atidengta, bet žmogus, kuris *studijavo* apie Lietuvą, vargiai ją pamirš. (Studentų tarpe pastebima tendencija "įgyti simpatijų" savo subjektui: net ir sovietinių klausimų specialistai, kurie buvo į šią sritį pavilioti savo antikomunistinio nusi-statymo, ilgainiui pradeda darytis giliai suinteresuotais "rusų tautos" draugais ir jų "išmoktas pamokas" pritaikinti savo būčiai, kankindami savo kitus subjektus studijuojančius draugus).

Visi, kas yra rašę lietuviškomis temomis, yra susidūrę su šaltinių trūkumu. Iš dalies, šis trūkumas tikras, nes Amerika vis dėlto ne Lietuva. (Tačiau kai kuriais klausimais Amerikoje apie lietuvius yra daugiau prieinamos medžiagos, negu Lietuvoje. Pavyzdžiui, apie Amerikos lietuvių "pritaikymą" yra ne tik tarp Amerikos lietuvių prieinamos gyvos medžiagos, bet ir disertacijų bei spausdintų šaltinių).

Bet "šaltinių trūkumas" iš dalies yra įsivaizduotas. *Nemokama jų pasieškoti*. Paprastai juos žino senesnės kartos lietuviai, kurie mokslinių studijų universitetams neberašo, o jaunesni studentai, kurie norėtų rašyti, beveik visada nežino, kur kreiptis, ieškant šaltinių. (Būtų naudinga, kad šaltinių žinovai parašytų kuriam nors iš studentiškos spaudos organų, kaip ir kur ieškoti lituanistinės medžiagos).

Pagrindinės lietuviškųjų šal-

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JULY 11, 1959

4 rūšys atrodytų šios:

1. Lietuviškos bibliotekos (Pasaulio lietuvių archyvas, Marianapolis, kai kurių parapijų bibliotekos, individualios bibliotekos, iš kurių, tačiau, turbūt, būtų sunku pasiskolinti).

2. Amerikiečių bibliotekos (Kongreso, Pensilvanijos universiteto, New Yorko ir Clevelando viešosios, Harvardo, Chicagos universiteto ir Hooverio karų ir revoliucijų biblioteka, turbūt, būtų pačios mums svarbiausios).

3. Iš sovietinės Lietuvos ateinančios studijinės knygos. Apie jų egzistenciją vieni studentai nežino, kiti nemoka jomis naudotis iš dalies todėl, kad nėra susipažinę su sovietų "intelektualinėmis perspektyvomis", o iš dalies todėl, kad daugeliui klausimų nušviesti nėra alternatyvių studijinių veikalų. Tačiau nėra klausimo, kad, pavyzdžiui, istorinėmis temomis rašyti, neatsižvelgiant į sovietinės Lietuvos šaltinių leidinius, būtų visiškai netikslinga.

4. Gyvieji lietuviški šaltiniai. Čia priklausytų tiek žmonės, turį asmeninių patirčių, kuriais manoma studijose pasinaudoti, tiek vyresnės kartos savo studijuojamo subjekto specialistai. Su šiuo pasirinkimu studentai taipgi turi bėdos: daug svarbių ir kompetentingų žmonių gyvena kažkur nuo visuomenės ir ypač nuo jaunimo užsimūriję, o jų vietoje į paviršių yra prasišverbę nepaprastai suinteresuoti, bet paviršutiniško ir neobjektyvaus sprendimo žmonės. (Apie sovietinės Lietuvos muziką kalbėti, sakysime, autoritetingais laikomi tiksliai vargonininkai, bet ne profesoriai, kadangi pirmieji kalba daug, o antrieji mažai. Kadangi, atrodo, nei vieno laikraščio redakcija nėra pajėgi atskirti šių dviejų kalbėjimo rūšių, tai jų pradeda — o gal baigia — nebeskirti ir visuomenė).

5. Viena kita studija ar palaidos medžiagos nuotrupos lietuviškoje periodikoje. Šiuos šaltinius lietuvis studentas yra linkęs — kartais net predaug ir neteisingai — nuvertinti, nes iš šiandienės lietuviškos spaudos, net "moks-lams" skirtos, jis, atrodo, greičiau laukia "pusiau studijų", negu tikrą intelektualinį susikaupimą liudijančių veikalų. Be to, jis kai kur — ypač atsiminimų literatūroje — pasigenda objektyvumo.

Šaltinių galimybes pailiustruoja neseniai Columbijos universiteto išleistas prof. Alfred Erich Senn studija "The Emergence or Modern Lithuania". (New York, 1959. Ją galima gauti, parašius: Columbia University Press, 2960 Broadway, New York 27, N.Y.). Tai neabejotinai labai rimta knyga, pasinaudojusi gausybe šaltinių, kartais tuos pačius kontroversinius įvykius skirtingai nušviečiančių. Jos autorius būta užsibrėžęs siauresnio studijų lauko, negu iš vardo ga-

lima spėti. Tai — konvencionaliai politinė ir diplomatinė Lietuvos valstybės atkūrimo 1918-20 mm. studija, apžvelgianti šį procesą vidinės ir užsieninės politikos susinarpiojusiuose vingiuose. Į moderniąją tendenciją politinį vyksmą rišti su kultūrinio ir socialiniu jinais, aplamai kalbant, neatsižvelgia. Žinovas, turbūt, surastų joje ir faktinių klaidų (nejaugi Vyt. Gylys tikrai buvo Suomijos *general-gubernatoriumi*, kaip tvirtinama psl. 178?). Bet ji yra neabejotinai reikšminga objektyviu Lietuvos valstybės atgimimo vyksmo išryškinimu, paneigiant kai kur populiarias "svetimos intervencijos" teorijas, ir cituojamų šaltinių gausa.

Tad lietuviškos studijos duoda galimybių ne tik at-rasti, bet ir būti išspausdin-tam! Artėjant rudens semest-ro pasirinkimams, to mūsų ko-legoms nereikėtų užmiršti.

Dar konkretus pasiūlymas: rašantieji lietuviškomis temomis galėtų — sakysime, ir per "Mūsų Žingsnių" skiltis pranešti savo temą ir pasiprašyti talkos. O jos, tikėtumėmės, at-sirastų tiek iš vyresniosios kartos šaltinių žinovų bei kri-likų, tiek ir iš pačių mūsų, kurie yra tuo susidomėję.

R. Dn.

IŠ VISŲ KRAŠTŲ

— Liepos 11-12 dd. Chicago, Detroito ir Clevelando studentai santariečiai susitinka *Waterliet, Mich., Villa Wigwam* bendram vasariškam savaitgaliui. Kviečiami ir studentai bičiuliai.

— Visuotinis Santaros suvažiavimas šiemet įvyks *rug-sėjo 11-13 dd. Tabor Farmoje, Sodus, Mich.* Santariečių kursai įvyks toje pat vietoje *rug-sėjo 8-11 dd.* Pagrindiniais paskaitininkais šiemet yra pakviesti *dr. Marija Gimbutienė Karolis Drunga ir dr. Henrikas Nagys.* Šalia gausaus studentų ir (atskiroje sekcijoje) filisterių būrio, laukiama suvažiaujant ir Santaros Garbės Filisterius bei nuolatinius santariečių suvažiavimo menininkus. Norintieji suvažiavime, o ypač kursuose, dalyvauti prašomi iš anksto registruotis centro arba skyrių valdybose.

— *Algis Matulionis* gavo medicinos daktaro laipsnį Halifaxo, Kanadoje, universitete ir specializuosis smegenų chirurgijoje.

— *Jonas Maciūnas* baigė inžinerijos kursą Cooper Union institute New Yorke. Veikliai dalyvavo santariečiuose ir buvo instituto jachtų klubo vadovas.

— *Ceslovas Melsbakas* gavo literatūros ir filosofijos bakalauro laipsnį John Carroll universitete Clevelande. Pirmą ninkavo Santaros ir Studentų Sąjungos Clevelando skyriams bei veikė skautuose.

— *Rimas Kalvaitis* gavo bakalauro laipsnį iš Drexel tech-

(Tęsinys 5-me pusl.)

nologijos instituto Philadelphijoje. Specializavosi prekybinėje administracijoje, buvo išrinktas tiek Santaros, tiek Studentų Sąjungos Philadelphijos skyriaus pirmininku.

— *Liūtas Mockūnas* irgi baigė Drexel teshnologijos institutą ir gavo inžinerijos bakalaurą laipsnį. Veikė Studentų Sąjungoje, o šiuo metu yra Santaros Philadelphijos skyriaus valdybos narys.

— *Irena Kleinatytė* baigė Danbury kolegiją Waterburyje ir gavo bakalaurą laipsnį muzikos srityje. Priklausė Santaros skyriaus valdybai.

— Vasaros viduryje *New Yorko, Bostono, Philadelphijos ir Waterburio* skyriai rengia suruošti bendrą savaitgalio stovyklą santariečiams studentams ir filisteriams.

— Liepos 1 d. vienas Chicago santariečių būrelis lankėsi Chicago universiteto vasarinio teatro "Othello" pastatyme, o antrasis apžiūrėjo dail. *Juozo Mieliuolio* atelę ir išklauė jo paaiškinimų apie stiliaus pasirinkimus ir jų priežastis. Dail. Mieliuolis pasirodė esąs mistinis realistas (savo mistiškumui paaiškinti citavo A. Einšteiną) su nuolat pastebimu polinkiu į alegorizavimą. Vakarą buvo jausus, kalbos karštos, o užbaigai *Milda Memėnaitė* buvo išprovokuota su didele išraiškos jėga paskambinti pianu.

— Garbės Filisterė *dr. Marija Gimbutienė* po Tabor Farmos suvažiavimo su moksliniais pranešimais vyksta Europon. Aplankysianti Čekoslovakiją ir Austriją, o galbūt ir dar kitas septynias Europos valstybes.

— Garbės Filisterio *Romo Viesulo* litografiją "Plaukia antelė, plaukia sieroji" įsigijo Zenevos meno ir istorijos muziejus Šveicarijoje. Ši litografija priklauso liaudies dainų temomis sukurtų litografijų ciklui, kuris ribotų tiražu (30 egzempliorių) ir liuksusiniu leidiniu anglų ir lietuvių kalbomis bus išleistas ši rudėnį Leidiniui įžanga — *dr. Henriko Nagio*.

— *Rita Kavolienė* buvo išstačiusi grafikos darbų Youngstowno universiteto parodoje.

— *Valdas Adamkavičius*, vienas iš krepšininkų išvykos P. Amerikon organizatorių, keliauja kartu su reprezentacine komanda. Kelionei dar nėra surinkta pakankamai lėšų ir todėl keliaujama iš dalies paskolintomis.

— *Rimas Kalvaitis* įsteigė Philadelphijoje lietuvių studentų sporto vienetą.

Kairio knyga LIETUVA BUDO

NAUJIENOSE galima gauti tik ką iš spaudos išėjusią Stepono Kairio knygą LIETUVA BUDO. 416 didelių (6x8½) puslapių, kieti viršeliai. Kaina \$5.50

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

—SATURDAY, JULY 11, 1959

Gamta mėgsta moteris 5 labiau nekaip vyrus

Kai žmonių amžius pasidarys 100 metų ir daugiau, kiekvieniems dviem vyrams bus po penkias moteris, pareiškė du daktarai, Edward L. ir Walter M. Bortz žurnale GP Magazine.

"Moters kūnas daug sudėtingesnis, ypatingai liaukų prietaisais. Moters kūnas paprastai reikalauja daugiau remonto, bet bendrai kur moters kūnas linksta, ten vyro kūnas lūžta", — rašo daktarai.

Dėl senėjimo klausimo autoriai pastebi, kad vyro kū-

nas greičiau netenka sugebėjimo atsinaujinti, negu moters kūnas ir kad bendrai atrodo gamta labiau vertina moteris.

Pavyzdžiui, jie nurodo naujausią pranešimą iš Anglijos, kur viena 75 metų moteris pastojė nėščia, kita iš Pietų Afrikos, kur 51 metų moteris pagimdė keturis vaikus iš karto.

Amerikoje moterų amžius jau pastebimai pralenkia vyrų amžių ir ta tendencija juo toliau, juo darosi ryškesnė.

Daktarai nurodo, kad koronarinės (širdies) arterijos senėja greičiau už kitus kūno organus, tuo tarpu kai akių audiniai, pavyzdžiui, galėtų puikiai išverti per 120 metų,

jei kitos kūno dalys nesulauktų anksčiau.

Žmogaus oda taip pat yra ilgametė ir 85 metų amžiuje tiek pat teikia kūnui apsaugos, kaip ir 20 metų amžiaus.

L. STAŠAITIS & CO.
CONSTRUCTION COMPANY
2456 WEST 69th STREET
Telefonai:
Ofiso WA 5-9730
Namų IN 8-8208

Mes statome gyvenamus, rezidencinius, apartamentinius namus ir įvairius pastatus.

Greitai ir sąžiningai pigia kaina. Planai ir eskizai veltui.

Marquette Parke ir kitur turime puikių statybos skylių.

Viską tik "Naujienos" teikia. Darbo, namo, buto reikia —

SPECIAL!

Model D-98

EASY TERMS

Buys New

NORGE

8.4 cu. ft.

REFRIGERATOR

Huge 46 lb. Frozen Food Storage

Full-Width Chill Tray

Huge 27 lb. Crisper

Full Handidor Storage

Safety Latch Door

Color-Styled Interior

Are you pressed for refrigerator space? Then don't miss this fantastic buy! Big bonus Do you need more room for frozen food? trade-in will slash the low, low price even more.

Low Down Payment! Easy Terms! Come in Today!

PRITIKIN FURNITURE COMPANY

1000 W. ROOSEVELT RD.

MONroe 6-1075

(A'kelta iš 3 psl.)

giau politikoje nebedalyvauti, atsisakė kunigo luomo ir, gavęs teisę advokatauti, apsigyveno Alytaus mieste ir atidarė advokato kontorą. Supratau, kad tai vėtytas ir mėlytas žmogus.

Jam ne tiek rūpėjo toji Anelytė, kiek uošvio 60 ha derlingos žemės ūkis. Jis galvojo, jeigu ūkelis išleis už jo savo dukrą, tai turės jam užrašyti, kaip pasoga, tą ūkį. Girdi, ūkelis jau paseno, nebesugeba tinkamai ir pavyzdinai ūkininkauti. Be to, nuolatos girtuokliauja, ūkį visai apleido ir neužilgo turės bankrutuoti. Reikia tą ūkį, apie 60 tūkstančių litų vertės, gelbėti, kad mes abu galėtumėm juo pasinaudoti.

Aš jam pareiškiau, kad dėl tokio jo sumanymo aš nieko prieš negaliu turėti, tik įspėjau, kad ūkelis, nors ir nemokytas, bet iš prigimties gudrus ir sukta, todėl patariau būti atsargiam, kad nenudegtų pirštų. Jis pasigyrė, kad ne su tokiais mokėjo apsidirbti ir, jeigu senis geruoju po vestuvių neprašys jam to ūkio, tai jis jį per teismą varu iš ten iškraustys ir pasidarys to turto globėju.

Po kurio laiko Vilimas, Anelytė ir ūkelis automobiliu atvažiavo pas mane Ueiekon ir visi man ir žmonai pareiškė, kad atvažiavo su mumis pasitarti dėl tų vestuvių ir išgirsti mūsų nuomonės. Ką gi aš ir žmona galėjome turėti prieš?.. Uošviui patariau sutikti, nes kitaip Anelytė nuo jo pabėgs ir apsigyvens pas Vilimą. Ar gi bus gražu?.. Vilimui pritariau Anelytę vesti, perimti tą ūkį ir iki gyvos galvos karšyti seną ūkį. Anelytei pasakiau, kad ištekėdama už Vilimo turės pasakiškai gerą gyvenimą — bus advokato jaunutė, vos 17 metų, graži žmona. Gyventi Alytuje bus vienas malonumas, nes ten stovi ulonų pul-

kas, daug jaunų ir gražių karininkų ir jeigu būsi nekvaila ir apskri, tan neteks nuobodžiauti. Juk Vilimas dabar jau turi 45 metus, o kas bus po 10 metų?

Tada ūkelis ir sako:

— Tai kaipgi čia dabar? Ar gi aš galiu išleisti savo dukrą už buvusio kunigo, kuriam joks kunigas bažnyčioje šliūbo neduos? Aš tuo reikalu kalbėjau su Alytaus parapijos klebonu, kunigu Baltrušaičiu, tai jis man pasakė, kad buvusiam kunigui Adomui Vilimui joks kunigas bažnyčioje šliūbo neduos. Tokio žento, kuris gyventų be šliūbo su mano dukterimi, aš nenoriu ir nesutinku.

Vilimas užginčijo ir pasakė:

— Klebonas Baltrušaitis klysta, aš gausiu šliūbą bažnyčioje ir mus suvinčiavos tos bažnyčios klebonas.

— Na, jei taip, tai aš sutinku, bet noriu tą šliūbą matyti ir kad drauge dalyvautų mano žentas Mačinskas su savo žmona, — mano dukra Kostute.

Vilimas nepasakė, kokioje bažnyčioje jis gaus šliūbą, tik prašė mus būti pasiruošusiems, nes po kokių dviejų savaitių mus visus nuves į tą parapiją, kurios bažnyčioje gaus šliūbą.

Ir tikrai — po dviejų savaitių jie atvažiavo pas mane ir kvietė mane su žmona drauge su jais važiuoti. Aš nujausdamas, kad čia kvepia kokia nors suktybe, atsisakiau, bet žmona su jais išvažiavo. Ant rytojaus, sutemus, jie visi grįžo atgal. Uošvis buvo pusingitis, na ir visi buvo gerame ūpe. Žmona paruošė valgi, o aš jau turėjau pasirūpinęs svaigiųjų gėralų. Kai jie pasipasakojo, kad šliūbas bažnyčioje jau įvyko, tai užbaliavojome, atlikdami vestuvių puotą.

Uošvis girtas pasakojo:

— Žinai, žentuli, iš Alytaus traukiniu pro Marijampolę,

nauną privažiavome į Kėdainių stotį ir ją pravažiavę išlipome kokioje tai mažoje stotyje. Jau buvo tamsu. Ten mus laukė pora arklių pakinkytas vežimas. Susėdome į jį ir už kokių 10 kilometrų atvažiavome į mažą bažnytkaimį. Sustojome prie bažnytelės ir suėjome klebonijon, kuri čia pat buvo užpakalyje bažnytelės. Mus jau ten laukė ir pasitiko kunigas klebonas ir dvi gražios moterys. Nusivedė svečių kambarin, kur sto- vėjo paruoštas, valgiais ir gėrimais apkrautas stalas. Vilimas su tuo klebonu išsibučiavo ir apie ką tai ilgai pasišnibždėjo. Tos moterys buvo — klebono gospadinė ir jos sesuo. Tuojuo mus susodino už to stalo. Mane pasodino tarpe tu dviejų moteriškių, o Kostutę greta to klebono. Vilimas su Anelyte atsisėdo greta. Agi lipšnumas ir linksmumas tų moteriškių!.. Nuolatos mane ragino valgyti ir gerti. Viena ir kita piršosi man į žmonas ir abi neatsilikdamos su manimi gėrė. Kai aš jau buvau gerokai girtas, tai tada tas klebonas pasakė, kad tuojuo eisime bažnyčion atlikti šliūbą. Jau galėjo būti po 12-os

Vėl tas škotas!

Pagaliau nusipirko škotas radijo aparatą ir palaikęs vieną vakarą, kitą dieną atneša atgal į krautuvę.

— Kas nepatiko? Tonas negeras, ar šiaip ko trūksta? — klausia pardavėjas.

— Viskas kuo puikiausiai, — ir tonas, ir nieko netrūksta, tik skalės šviesa per silpna, — vakare negaliu prie radijo laikraščių skaityti.

valandos — vidurnaktis. Kai suėjome per zakristiją, tai bažnyčioje jau degė visos žvakės. Zakristijonas man ir Kostulei padavė po degančią žvakę, o klebonas nuėjo apsi- rengti šliūbui duoti atatin- kama bažnytiniiais rūbais. Sustojome prie pat altoriaus. Vilimas su Anelyte pirmoje poroje, o aš su Kostule, an- troje.

(Bus daugiau)

CHICAGO S V A R I A U S I A S I R
M O D E R N I S K I A U S I A S D A R Z A S
B U Č O D A R Z A S
W I L L O W W E S T I N N
A N D P I C N I C G R O V E
83rd and Willow Springs Road
W I L L O W S P R I N G S , I L L .

PIGIAUSIEJI IR GREIČIAUSIEJI
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ PER

Patria Gift Parcel Co.

3741 West 26th St., Chicago 23, Ill.
Crawford 7-2126

MOTERIMS: 4½ ya. medžiagos patalo impilams ir 24 ya.

įvairaus rayon 6 suknelėms \$5380

VYRAMS: tamsiai mėlyna vilna paltui, tamsiai pilka dryža

vilna siutui, mėlynas rayon siutui ir 6 ya. rayon pamašalui \$5510

Labai žemos kainos maisto, akordeonų, siuvamų mašinų ir prekių, parduodamų mūsų įstaigoje, o ypač didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų vilnonių medžiagų ir odos.

Siunčiame Jūsų atneštus arba paštu atsiųstus siuntinius. Patalpos vėsinamos—Air conditioned, todėl vasaros metu čia rasite gerą poilsį.

NORS KARTĄ ĮSITIKINKITE!

Darbo valandos nuo 9:00 iki 6:00, šeštadieniais nuo 9:00 iki 5:00.

SKRENDAM ATOSTOGU Į KARIBU SALAS

NAUJIENOS, susitarusios su lietuviu vadovaujama Wide World Tours, Inc., padės skaitytojams gražiai praleisti atostogas pasakiškose Karibų jūros salose. Iš Chicago išskrisime šių metų lapkričio 7 dieną, o už dviejų savaitių lėktuvas mus vėl parves į Chicago.

Dviejų savaitių laikotarpyje turėsime progos aplankyti Puerto Rico, Dominikonų respubliką, Haiti, Jamikos ir Kubos salas. Kiekvienoje valstybėlėje turėsime progos pamatyti būdingesnes vietas, pasidžiaugti puikiais gamtos ir jūros vaizdais; pamatysime, kaip vietos žmonės gyvena.

Ekskursija atliekama lėktuvais, o kelionės į domesnes vietas — automobillais. Kiekvienoje valstybėje apsi-

stosime geruose viešbučiuose, o daugelyje vietų gausime ir maistą. Jamaikos salose turėsime progos pamatyti garsias salose šokikas ir pasiklausyti vudų muzikos, o Havanoje praleisime vakarą linksmame teatre.

Visa ši kelionė kainuos tikrai \$615 asmeniui. Už šią, palyginus, nedidelę sumą galėsime ne tik saulėje pasikaitinti, puikiai gamta pasidžiaugti, bet ir gerai pailsėti. Svarbu, kad susidarytų pakankamas mūsų skaičius.

Šioje ekskursijoje į Karibų salas gali dalyvauti ne tik tai čekagiečiai, bet ir kitų kolonijų gyventojai. Kas norėtų skristi į Karibų salas ir gauti platesnių informacijų, prašome tuojuo parašyti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Rožės žydi raudonai

Siemet Vilniuje išėjo iš spaudos tokio pavadinimo Alfonso Bieliausko romanas, kuris ypač įdomus tuo, kad jame aprašomi pirmieji pokario metai Kaune — autoriaus pavadiname šilais. Romano vyriausias didvyris Vytautas Čeponis, pabėgęs į Rusiją komjaunuolis, sugrįžta į Kauną su rusų kariuomene ir čia paskiriamas komjaunimo sekretoriumi.

Čeponis buvo našlaitis, užaugintas savo dėdės Žabūno, popieriaus fabriko meistro, kurio sūnus Zigmą rusams užėjus pasidaro partizanų. Pats Čeponis, beorganizuodamas komjaunimą, pradeda romanėlį su studente Asta, kurios tėvas Adomas Girėčius, autoriaus apibudintas kaip idealistas nacionalistas, pasitraukė į Vokietiją, palikdamas žmoną ir dvi dukteris. Į jo žmoną, jos studentavimo laikais, buvo įsimylėjęs studentas humanitaras Janušis, dabar vietos kompartijos sekretorius, bet didesnį pasisekimą pas ją turėjo Pijus Daumantavičius — Daumantas, vėliau poetas ir universiteto lektorius.

Asta nėra Čeponiui abejinga, nors ji turi savo nuolatinį — Kiprą Rumšiką, kurio tėvas advokatas dabar laiko komercinę kavinę. Motina spiria dukterį tekėti už Kipro, bet dukteriai mielesnis komjaunimo sekretorius ir nežinia kuo tai baigtųsi, jei ne nenumatyti įvykiai. Lietuvoje tuo tarpu vyksta gyva partizanų veik-

KAS NORI ĮSIGYTI BUICKĄ, labiausiai mėgiamą automobilį, kreipkitės į
GEORGE J. JONIKĄ
MILDOJE, 907 W. 35th Street
LAfayette 3-2022

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE

Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CALumet 5-9883

"NAUJIENAS" SKAITO VISU SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALS- TYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE- RIAI. JIE ŽINO, KAD NAU- JIENOS PADUODA TEKSIN- GIAUSIAS ZINIAS IR GE- RIAUSIUS RASTUS.

Pasveikink savo draugus per "Naujienas".

Taisome keltamas duris	Atliekam cemento darbus
Dedam pamatus	Tuckpointing
Pakeliam namą	Plasteriavimas
Atnaujinam priešaki	Nušašom akmenis
Įtaisom kambarius pastogėje	Dengiam stogą, sienas
Kambarius rūšyje	Įvedam šilumą, vandenį.
Pristatom kambarius	Elektros laidus.
Vonias ir virtuves	

25 metų patyrimas. Žemos kainos. Darbas geriausiai atliekamas. FHA finansavimas. Nereikalingi įmokėjimai. Turim apsaugą, apdraudą.

PRANAS SALEMONAVIČIUS KONTRAKTORIUS

504 WEST 33rd STREET (netoli Normal Ave.)
Susitarimui tel.: Victory 2-3486

Rytinių Latvijos ir Lietuvos sričių likimas

"Latviešu un lietuviešu austrumu apgabalū likteni", tai knyga, kuri turėtų dominti kiekvieną lietuvį, nors ji parašyta latvių kalba. Jos autorius — žinomas latvių istorikas K. Stalšans. Lietuviai ji įdomi, visu pirma, tuo, kad joje pateikta daug statistikos bei istorinių faktų iš Vilniaus krašto praeities ir dabarties. Tuo atžvilgiu su ja galėtų lygintis nebent tik J. Cicėno "Vilnius tarp audrų".

"Rytinių Latvijos ir Lietuvos sričių likimo" angliškoje įžangoje rašoma: "Amžių eigoje latviai ir lietuviai buvo priversti kovoti už savo laisvę ir tuo pačiu metu priešintis savo kaimynų kėslams juos asimiliuoti. Daug rusifikacijos, polonizacijos, baltarusifikacijos ir germanizacijos bangų persirito per tas tautas, bet tik rytinė Latvijos ir pietrytinė Lietuvos dalys ryškiau pajuto tas bangas..."

Tolau įžangoje pasakojama apie nepriklausomą Latvijos ir Lietuvos valstybių susikūrimą po Pirmojo Pasaulinio karo, pabrėžiant, kad, jeigu nutautinimo bangų palies- toji Latgalija turėjo galimy-

bių susijungti su nepriklausoma Latvija politiniais, ekonominiais ir kultūriniais ryšiais, tai Vilnija buvo mažiau laiminga, nes dėl lenkų imperalistinių siekių ji liko atskirta nuo nepriklausomos Lietuvos ir toliau buvo polonizuojama.

Pačiame knygos tekste daug duomenų apie Vilniaus gyventojų kovą už lietuviškumą. Daug nuotraukų ir vaizdų, jų tarpe: Suvalkų sutarties tarp lenkų ir lietuvių 1920 m. pasirašymas, abiejų delegacijų parašai, keli Vilniaus vaizdai, daug portretų: prof. Mykolo Biržiškos, J. Cicėno, E. Vileišienės, vysk. M. Reinio ir kt. Visa eilė žemėlapių ir statistikos tabelių, kurios parodo Vilniaus krašto nutautėjimo eigą. Knygos gale keli žemėlapiai. Pažymėtinas istorinės Lietuvos žemėlapis.

Tie lietuviai, kurie mažiau ar daugiau moka latvių kalbą, turėtų minėtąją knygą įsigyti, nes lietuviui ji tiek pat svarbi, kiek ir latviui. Tai monumentalus, virš 450 puslapių turis mokslinis veikalas, kurį išleido J. Skirmantas. Palyginti už mažą kainą ši leidinių galima gauti "Terros" knygyne, Karvelio krautuvėje ir "Marginiuose".

Kor.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICJULIS.

LABAI SVARBUS PRANEŠIMAS

Lietuvių Prekybos Bendrovės Londone vadovybei malonu pranešti, kad ji yra susitarusi su vienu didžiųjų Anglijos audimo fabriku pagaminti Lietuvių Prekybos Bendrovei 75,000 jardų EKSPORTINĖS RŪSIES VILNONĖS MEDZIAGOS.

Remdamiesi ilgu savo patyrimu ir žinodami, kas mėgstama Lietuvoje, toms medžiagoms esame parinkę specialią raštą — dvigubus ypač švelnius ruoželius. Taip pat ir naujas spalvas esame parinkę ypač patrauklias: melsvą, tamsiai rudą ir tamsiai pilkšvą.

Visos tos medžiagos turi įrašą "Made in England".

Nepaisydama tai, kad tos medžiagos yra žymiai aukštesnės rūšies ir daug brangesnės, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė siūlyti jas visiems lietuviams standartiniais siuntiniais sudarinėti nepakel- tomis kainomis.

Kadangi dar yra daug tokių lietuvių, kurie nori užsisakyti mūsų "Specialių standartinių siuntinių", kuri sudaro 23 jardai medžiagos, Lietuvių Prekybos Bendrovė nusprendė skirti tam reikalui 23,000 jardų medžiagos, iš kurios bus galima sudaryti 1,000 "Specialių standartinių siuntinių". Tokį siuntinį sudarys 23 jardai NAUJU EKSPORTINĖS RŪSIES VILNONIŲ MEDZIAGŲ DVIGUBAIS RUOŽELIAIS 7 vyriskiems ar moteriškiems kostiumams tiktai už

\$79.00

įskaitant į tą sumą visus mokesčius. Užsakytojas gali pasirinkti tokias spalvas, kokios jam patinka.

Mūsų "Specialių standartinių siuntinių" gali užsisakyti kiekvienas, vis tiek, ar jis yra mūsų klientas, ar kitos firmos.

Pareikalavusiems mes nemokamai siunčiame tų naujų medžiagų pavyzdžius, standartinių siuntinių kainoraštį ir savo NAUJĄ BENDRINĮ KATALOGĄ.

Norėdami duoti progos pasinaudoti tuo siuntiniu ir tiems, kurie tuo jau pat negali užsisakyti, gavę bent \$1.00 užstato, galėsime 3 mėnesius laukti paties užsakymo.

Mes patikriname, kad: SIUSIME TIK TĄ MEDZIAGĄ, KURIAS REMDAMASIS PAVYDŽIAIS BUS PASIRINKĖS UŽSAKYTOJAS.

Mes būsimė dėkingi, jei nuolatiniai mūsų klientai, prašydami NAUJU MEDZIAGŲ pavyzdžių, laiškuose pažymės, kad jie jau yra nuolatiniai mūsų klientai.

Mums taip pat malonu informuoti visus siuvėjų mašinų siuntimų besidominčius savo klientus, kad mes siunčiame rankines ir kojom miramasias "Singer" siuvamasias mašinas, kurių muitas yra čia apmokamas.

Mums vis dar būtų pageidaujami atstovai J. A. V. ir Kanadoje. Prašom rašyti:

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1A, Hunt Street, London, W. 11, Great Britain

(Tęsinys iš 1-mo pusl.)

šus į pasaulį norėjusį nukariauti "išrinktąjį" nacį, o lietuvis, užgrūdintas ilgų amžių kovose už savarankumą, nepasiryžęs ir dabar lenkti galvos. Bet čia dar Zimanas bando priminti ir tų abiejų tautų santykių istoriją: ne tik yra, bet ir buvo "paverčiančios tautos atstovai". O tai dar labiau sunkina padėtį Lietuvos komunistų, kuriems reikia ieškoti argumentų ir įrodinėti, kad taip nustatyta, logiška, dialektiška, marksistiškai leniniška ir t. t. Stačiokiškų Sniečkaus reikalavimų ("Arba su rusų tauta... arba lietuvių tautos sunaikinimo grėsmė. Trečio kelio nėra") nepakanka. Reikia ir Zimanų, kurie pasiknaisiotų istorijoje ir iš tam tikrų faktų ar išsireiškimų išvestų klaidas ir tikrąjį kelią, kitaip sakant, stengtųsi parodyti, kad teisinga yra ta padėtis, kuri yra. Jei tie įrodinėjimai nepatenkina ir negali patenkinti lietuvių tautos, tai jie turi bent papilti šiek tiek drumzlinės vandens ant valdančiosios komunistų partijos malūno.

Nors Zimanas, kreipdamas savo žvilgsnį į 1918-19 metus ir pasiremdamas čia Kapsuku, čia kai kuriais Lietuvos bolševikų nutarimais, bando įrodinėti buvusias klaidas ir dabartinį teisingą kelią, bet, žinoma, jo straipsnį skaitant nematyti jokio konkretaus skirtumo tarp klydusiųjų ir valdančiųjų lietuviškų bolševikų.

Pagal Zimaną, klydo apie Kapsuką anais metais susispiečiusieji lietuviški bolševikai, steigdami bendrą su gudais-baltaraisiais partiją, klydo jau iš anksto būdami nusitęę prieš neprisklausomybę ir tuo atidavę visus ginklus į rankas tiems, kurie buvo už nepriklausomybę, klydo neparėmę savo krašto, kai jis gynėsi nuo Lenkijos ar buvo puolamas jos. Lietuvos komunistų partija, žengdama per klaidas ar teisingai, visada ėjusi nuosekliu internacionalizmo keliu, kuris praktiškai reiškia Sniečkaus "arba su rusų tauta", nes kito kelio jai nebuvo ir ji kito net neieškojo. Taisai jos internacionalizmas buvo toks kietas ir trumparegiškas, kad šiandien net ir Zimanas priverstas kaltinti ją buvusiomis, žinoma, taktinėmis klaidomis (o Zimano trumparegiškumas gal bus kieno nors išaiškintas kitų kada nors, jei pasikeistų pažiūra į lietuvių tautos santykius su "didžia valstybine" rusų tauta). Jei komunistų partija Lietuvos nepriklausomybės kūrimosi metais nebūtų padariusi klaidos ir būtų pati pasisakiusi už nepriklausomybę ir tuo patraukusi į save lietuvių liaudį, ji gal ir būtų, sakysim, laimėjusi. Bet tada ji būtų atsidūrusi prieš klausimą: ar valdytis, kaip dabar Jugoslavija, ar padovanoti savo kraštą Leni-

nui? Pagal Zimano dabartinę nuomonę, ji būtų pasirinkusi tą antrąjį atvejį — išdaviko. Nepalaikydama Lietuvos kare su Lenkija, ji, bent moraliai, nusižengė "didžia valstybinei" rusų komunistų partijai, kuri, kaip Rusijos valdovė, tada taip pat kariavo prieš Lenkiją.

Šiandien, be abejo, Lietuvos komunistų partija nebegali niekur suklysti, nes jos centro komitete sėdi "didžia valstybinės" partijos patarėjai ir apgina ją nuo klaidų. Šiandien gali "klysti" tik lietuvių tauta, ir ji ta teise naudojasi prieš jos savarankumą varžančios komunistų partijos valią. Tokį tautos nusistatymą stiprina esamosios

rusiškos "didžia valstybinio" šovinizmo tendencijos", kurių nepaneigia nė Zimanas. Žodžiu, tarp prorusiškos partijos ir tautos yra neperžengiama bedugnė praraja, kuri galėtų siaurėti, jei ta partija atsisakytų vadinamojo internacionalizmo, pasireiškančio besąlygiu klusnumu bolševikinei Rusijai.

Iškėlus tautų apsisprendimo šūkį ir siekdama jo, partija, greičiausia, priartėtų prie tautos ir nebebūtų reikalinga Zimano propagandinių straipsnių, kurie vis tiek neįtikina jos.

O tokie šūkiai būtų juk suderinami su Lenino paskelbtąja tautų apsisprendimo laisve.

"Darb. Balsas"

Budriko radijo programa

Daug gražių dainų ir muzikos girdėsite šį sekmadienį Budriko radijo programoje iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 2:15 iki 3 val. po pietų. Tad prašome pasiklausyti. Beje, perėitą savaitę mįslių konteste Budriko dovanas laimėjo Audronė Valaitytė, Janina Rozanskienė ir Ona Rezgienė. Sekmadieniais per vasarą (liepos ir rugpiūčio mėnesius) Budriko krautuvė bus uždaryta. —Pranešėjas.

"NAUJIENOSE" gali rašyti

kiekvienas ir apie viską.

NEW! A 2-Speed Washer at an Economy Price

MAYTAG Super Highlander

The most sensational washer—the most outstanding value—we have ever offered! Absolutely top quality (the only kind Maytag makes!) with more automatic and deluxe features than you'll find in some of the very highest priced washers.

**LOW
COST**
EASY TERMS,
TOO!

- 2-speed, 2-cycle operation—washes any fabric safely
- Choice of 3 water temperatures—HOT, WARM, and COLD
- Fully automatic—set it and forget it!
- Fully flexible—stop it, start it, change cycle any time!
- RUST-RESISTANT zinc-coated steel cabinet—only Maytag has it!
- 926 lint removers solve the lint problem!
- Full-time safety lid—prevents accidents!
- Pushbutton water level control—adjusts the water level to the load
- Metered Fill—adjusts to any water pressure
- Lifetime white porcelain wash tub—can't rust, can't stain!
- Gyrafoam wash action—washes clothes Maytag clean!

Before you buy any washer...see the Maytag Super-Highlander!

SOLTIS

HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street

Tel. Hemlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BICIULIS.

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, JULY 11, 1959